

Dopady Průmyslu 4.0 na pracovní příležitosti v ČR

**MASARYKŮV ÚSTAV
VYŠŠÍCH STUDIÍ
ČVUT V PRAZE**

Student: Bc. Alena Otoupalová
Vedoucí práce: Ing. Martin Šikýř, Ph.D.
Akademický rok: 2019/2020
Diplomová práce

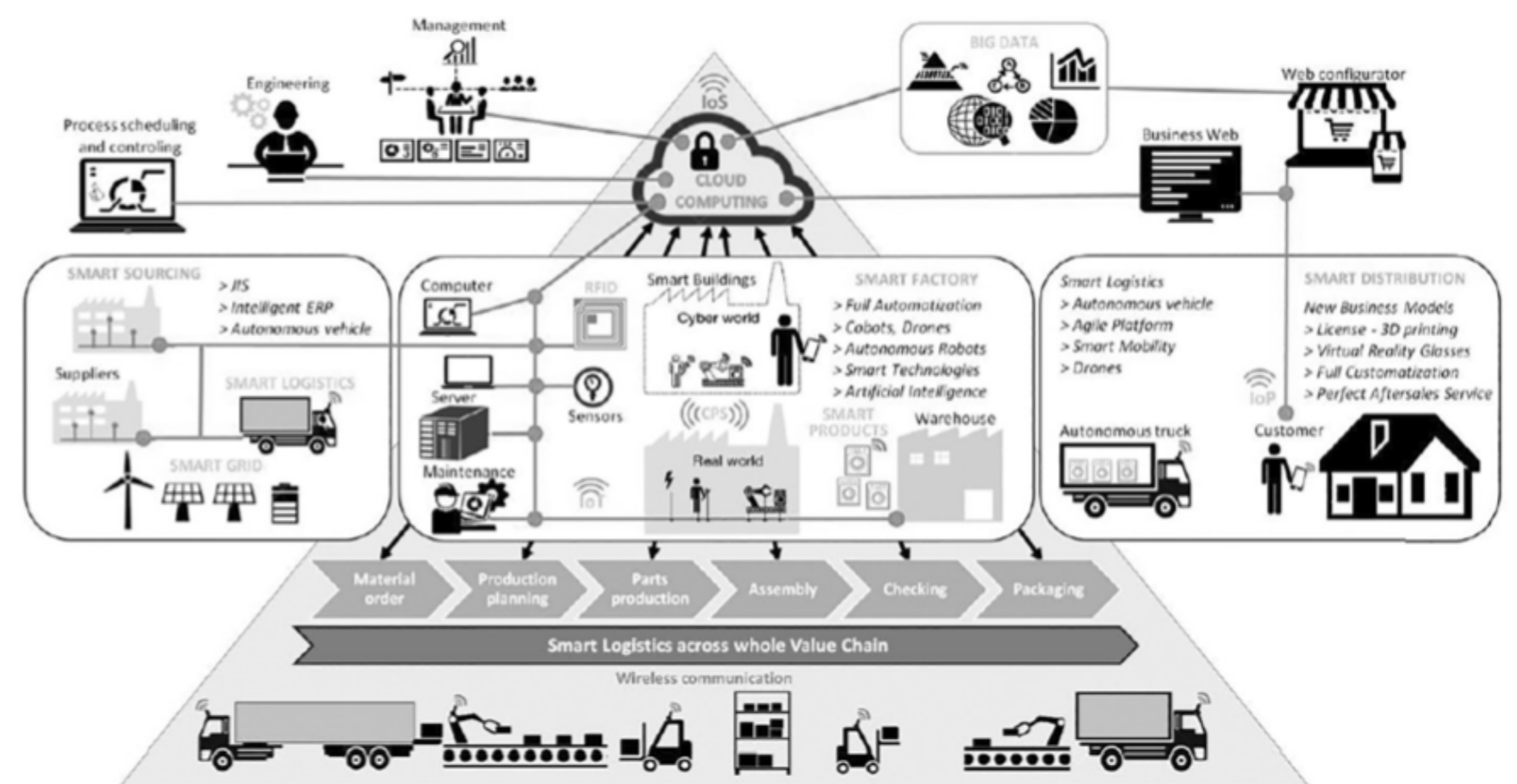
Abstrakt:

Diplomová práce se zabývá koncepcí Průmyslu 4.0. Cílem je analyzovat dopady rozšiřování koncepce Průmyslu 4.0 na pracovní příležitosti v České republice, specifikovat nejvíce a nejméně ohrožené profese a zhodnotit měnící se požadavky na pracovníky. Teoretická část shrnuje základní poznatky koncepce Průmyslu 4.0 za využití literárních a internetových zdrojů. V praktické části je využita analýza a syntéza za pomoci sekundárních a primárních dat. Následně jsou vymezeny cesty pro dosažení trvalé uplatnitelnosti pracovníků na trhu práce.

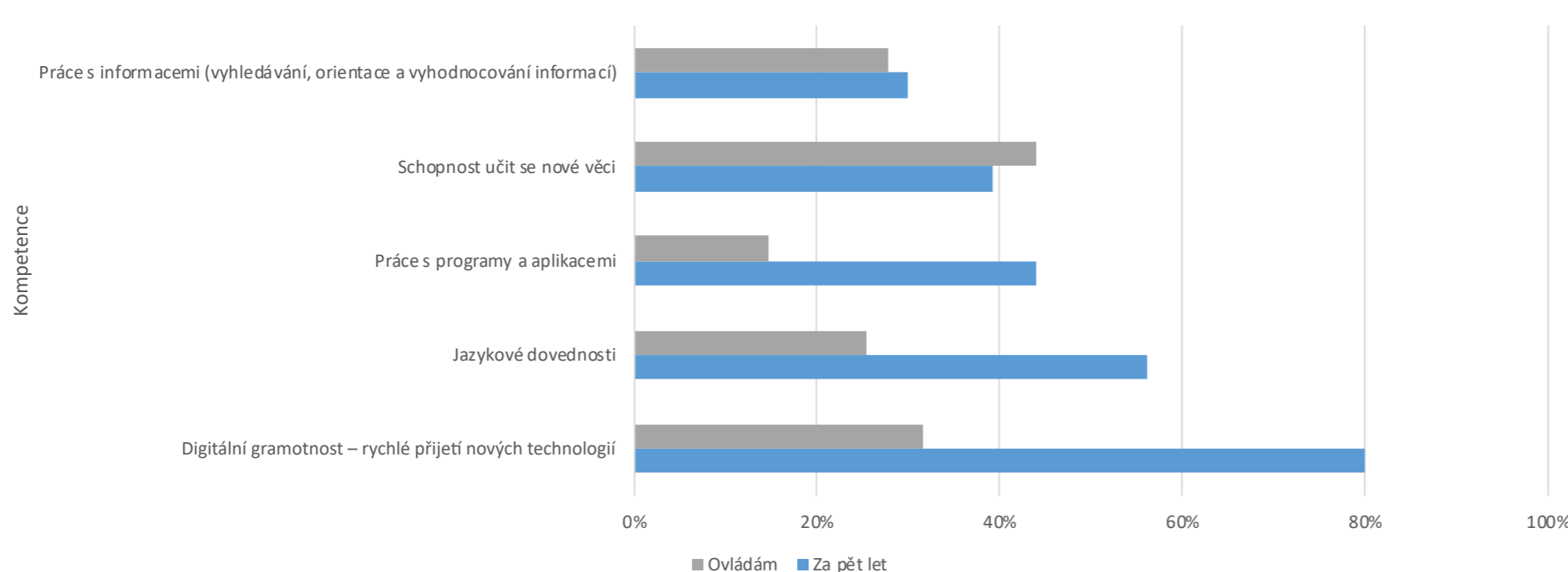
Abstract:

The master's thesis deals with the concept of Industry 4.0. The aim is to analyse the effects of expanding the concept of Industry 4.0 on job opportunities in the Czech Republic, to specify the most and least endangered professions and to evaluate the changing requirements for workers. The theoretical part summarizes the basic knowledge of the concept of Industry 4.0 using literary and Internet resources. The practical part uses analysis and synthesis using secondary and primary data. Subsequently, the ways to achieve permanent employability of workers in the labor market are defined.

Čtvrtá průmyslová revoluce je datována od začátku 21. století, samotný pojem Průmysl 4.0 však poprvé zazněl až v roce 2011 na konferenci v Hannoveru. Koncepce Průmyslu 4.0 sebou přináší mnohá nová technologická řešení, která svým přístupem mění nejenom výrobní procesy podniků, ale i povahu celé společnosti. Jádrem Průmyslu 4.0 je založeno na kybernetických a informačních technologiích, kdy jsou v celém hodnotovém řetězci, propojeny v neustálé komunikaci **člověk, stroj a produkt** (viz obrázek 1).

Obrázek 1 Propojenost všech systémů v Průmyslu 4.0
Zdroj: ČMKOS, kolektiv autorů (2017, s. 22)

Graf 1 Pět nejdůležitějších kompetencí pro úspěch na trhu práce za 5 let ve vztahu s kompetencemi, které respondent dotazníkového šetření ovládají dnes
Zdroj: vlastní šetření

Profese se nejnižším indexem ohrožení digitalizací	Profese s největším pozitivním potenciálem v rámci digitalizace
Rídicí pracovníci v maloobchodě a velkoobchodě	Specialisté v oblasti databází a počítačových sítí
Lékaři (kromě zubních lékařů)	Rídicí pracovníci v oblastech informačních a komunikačních technologií
Všeobecné sestry a porodní asistentky se specializací	Analytici a vývojáři softwaru a počítačových aplikací
Rídicí pracovníci v oblasti vzdělávání, zdravotnictví, v sociálních a jiných oblastech	Specialisté v oblasti elektrotechniky, elektroniky a elektronických komunikací
Rídicí pracovníci v oblastech obchodu, marketingu, výzkumu, vývoje, reklamy a styku s veřejností	Specialisté v oblasti práva a příbuzných oblastech
Učitelé na vysokých a vyšších odborných školách	Rídicí pracovníci v průmyslové výrobě, těžbě, stavebnictví, dopravě a v příbuzných oborech
Rídicí pracovníci v oblastech informačních a komunikačních technologií	Rídicí pracovníci v oblasti správy podniku, administrativních a podpůrných činností
Rídicí pracovníci v oblasti ubytovacích a stravovacích služeb	Technici provozu a uživatelské podpory informačních a komunikačních technologií a příbuzní pracovníci
Rídicí pracovníci v zemědělství, lesnictví, rybářství a v oblasti životního prostředí	Technici ve fyzikálních a průmyslových oborech
Ostatní specialisté v oblasti zdravotnictví	Rídicí pracovníci v oblastech obchodu, marketingu, výzkumu, vývoje, reklamy a styku s veřejností

Tabulka 1 Profese s nejnižším ohrožením digitalizací a profese s největším pozitivním potenciálem v rámci digitalizace
Zdroj: vlastní zpracování podle Chmelař a kol. (2015, s. 11)

Závěr:

Na základě zjištění diplomové práce je zřejmé, že koncepce Průmyslu 4.0 zcela jistě zasáhne trh práce a ovlivní mnohé profese (viz tabulka 1) České republiky. S nástupem nových technologií se změní obsah práce, který sebou přinese přeměnu v požadavcích na pracovníky a v kompetencích (viz graf 1). Na změnu bude muset reagovat stát, jednotlivé firmy i samotní pracovníci. Aby ustáli v neustále se měnícím prostředí, musí být zabezpečena připravenost prostředí a poskytnuto dostačující vzdělání. Na základě všech získaných poznatků byly vymezeny cesty pro dosažení trvalé uplatnitelnosti pracovníků na trhu práce. Aby Česká republika byla konkurenceschopnou ekonomikou, je nezbytné těmto vymezeným cestám věnovat značnou pozornost.